

Emergència sanitària

AJUNTAMENT DE HUELVA / EP

Ruixar amb desinfectant espais interiors o exteriors no ha demostrat que sigui efectiu per prevenir contagis per coronavirus

CRISTINA SÁEZ
Barcelona

Un any després que esclatés la pandèmia de la covid, que ja ha ocasionat 2,5 milions de morts, s'ha avançat molt en el coneixement del SARS-CoV-2, el patògen que la causa. Una gran quantitat d'investigacions científiques ha anat revelant el modus operandi del virus: des de com infecta les cèl·lules del nostre organisme fins a quines vies fa servir per transmetre's d'un individu a un altre. En vista d'aquest coneixement, moltes de les mesures que vam prendre al principi per protegir-nos es revelen no només inútils, sinó fins i tot contraproduents.

Per començar, la desinfecció de superfícies, una mesura que es continua duent a terme i en què s'inverteixen molts recursos. Durant la primera onada, quan es pensava que el coronavirus podia comportar-se com altres patògens que sí que sobreviuen, per exemple, en algunes

El coneixement acumulat després d'un any de pandèmia mostra quines mesures són efectives per evitar el contagi

Deixeu de desinfectar les superfícies

superfícies hospitalàries, els experts recomanaven que, en tornar del súper, es passés un drap mullat en una dilució de lleixiu pels envasos dels aliments, que es desinfectessin taules i cadires als restaurants entre client i client; o els objectes a les botigues després de tocar-los.

Aquesta recomanació venia ratificada per estudis preliminars publicats les primeres setmanes de la pandèmia, que conclouien que el coronavirus era capaç d'aguantar sobre el plàstic o l'acer fins i tot sis dies, i en pa-

per, tres. Per això molta gent va optar fins i tot per utilitzar guants d'un sol ús, encara que els oferissin una falsa sensació de seguretat.

No obstant això, aquests primers treballs científics es van fer en condicions de laboratori, molt allunyades de la realitat. Les investigacions escasses dutes a terme al món real han aconseguit recuperar material viral de mobiliari d'hospitals i hotels en què es feia quarantena, però aquest ARN és incapaç d'infectar cèl·lules humanes al labora-

tori. Trobar material viral no implica que hi hagi càrrega viral activa en prou quantitat per propiciar un contagi. De fet, avui se sap que la transmissió a través de fòmits, el terme mèdic per de-

Ni prendre la temperatura ni desinfectar objectes són mesures eficaces contra el contagi

signar les gotetes respiratòries infeccioses, és poc probable.

Per aquest motiu, ja no s'aconseja netejar-se les sabates en catifes impregnades de desinfectant abans d'entrar en algun lloc. De fet, l'Organització Mundial de la Salut considera que la probabilitat de contagiar-se perquè hi hagi coronavirus a la sola de les sabates és molt baixa. I el mateix amb la roba i bosses amb què venim del carrer. Tampoc no és eficaç nebulitzar espais, com el metro, una aula escolar o un carrer.

I què hi ha de tocar botons d'ascensor o baldes en llocs freqüentats? Tot i que la transmissió és dubtosa, la clau sempre és una higiene de mans bona i freqüent.

Prendre la temperatura corporal és una altra de les mesures que se segueixen amb freqüència i que no serveixen per detectar qui està contagiada. Segons l'OMS, moltes persones no tenen febre, però sí que són contagioses. De fet, ara sabem que només un percentatge petit dels qui transmeten el virus tenen febre com a símptoma.

Per servir ozó, tal com publiciten alguns comerços com a mesura de desinfecció, tampoc serveix de res. En aquest sentit, el Centre europeu de Control de Malalties (ECDC) considera que ruixar desinfectants en interiors o exteriors, ozó o d'altres, així com fer servir llum ultraviolada no són mesures recomanables perquè no s'han demostrat eficaces, poden perjudicar el medi ambient –com l'ozó– i exposar a tòxics irritants.

Llavors, què és el que sí que sabem que funciona per protegir-nos del coronavirus? La vacuna. A més, evitar llocs freqüentats; mantenir distància social; rentar-se les mans sovint; prioritzar espais a l'aire lliure; ús adequat de mascaretes –ben ajustades a la cara i de bona qualitat, homologades amb un teixit capaç de filtrar l'aire adequadament–, i una bona ventilació.

Perquè des de fa mesos se sap que la via principal de transmissió és l'aire que respirem. En aquest sentit, un editorial recent de la revista *Nature* alertava que continuar insistint, com fan algunes autoritats, en la desinfecció permanent de superfícies en lloc d'establir guies clares sobre com prevenir la transmissió per aire envia un missatge confús a la societat. ●